

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1135/2024
18.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Андрија Марковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова Републике Србије, чији је заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 395/20 од 29.01.2021. године, у седници већа одржаној 18.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 395/20 од 29.01.2021. године у преиначујућем делу и одлуци о трошковима поступка, тако што **СЕ ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 33/19 од 27.11.2019. године у усвајајућем делу (ставови први, други и четврти изреке) и одбија се захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у укупном износу од 244.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 33/19 од 27.11.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да исплати тужиоцу на име разлике у плати до двоструког износа плате по основу обављеног рада и временаведеног на раду за период од новембра 2013. године до октобра 2016. године, и то износ од 2.657.558,76 динара, са законском затезном каматом на појединачно одређене новчане месечне износе, како је ближе одређено овим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да у име и за рачун тужиоца исплати разлику припадајућих доприноса Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, надлежном фонду за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање, за исти период на износе наведене у ставу првом изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтева за исплату по истом основу, од досуђеног износа из става првог изреке до траженог износа износа 2.757.542,27 динара, за још 199.983,51 динар у појединачним износима са законском затезном каматом како је

наведено овим ставом изреке. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да исплати тужиоцу на име трошкова парничног поступка 264.338,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 395/20 од 29.01.2021. године, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 33/19 од 27.11.2019. године, у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца у целости, а тужилац обавезан да туженој накнади трошкове поступка по жалби у износу од 33.000,00 динара, док се за већи износ накнаде трошкова поступка од досуђеног, захтев тужене одбија као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код тужене на радном месту послови ... у Управи пограничне полиције полиције, са којих послова је решењем тужене од 15.10.2005. године распоређен са радног места ... (...) у Одељењу за сузбијање организованог општег криминала, у Служби за борбу против организованог криминала. Решењем тужене од 01.06.2012. године тужилац је распоређен са радног места ... (...) у Одељењу за сузбијање организованог општег криминала Службе за борбу против организованог криминала распоређен на радно место послови ... у Служби за борбу против организованог криминала Управе криминалистичке полиције. Решењем тужене од 01.05.2016. године тужилац је као ... распоређен на радно место послови ... (...) у Одељењу за сузбијање организованог општег криминала, Службе за борбу против организованог криминала Управе криминалистичке полиције. На основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђено је да је у утуженом периоду од 01.11.2013. године до 01.10.2016. године, тужиоцу исплаћена плата у мањем износу од износа који би му припадао применом Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала. Тако утврђена висина разлике која је за основицу имала износ плате тужиоца без минулог рада, према наведеној Уредби, за спорни период износи 2.557.558,76 динара (друга варијанта вештачења).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев за период од 01.11.2013. године до 01.10.2016. године у укупном износу од 2.557.558,76 динара са припадајућом законском каматом и доприносима за обавезно социјално осигурање (прихватајући налаз и мишљење вештака економско – финансијске струке) на основу члана 172 ЗОО закључујући да тужилац након премештаја на послове у Службу за борбу против организованог криминала, Управе криминалистичке полиције има право на исплату плате у двоструком износу на основу

члана 18. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, која му није исплаћена.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да је норме Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала плата представља специјални пропис и непосредни правни основ за исплату плате тужиоцу, али да тужилац у смислу правила о терету доказивања није доказао да му припада увећана плата до двоструког износа без минулог рада. Наиме, из списка се утврђује да је плата тужиоца у септембру 2005. године, пре ступања на рад у Службу за организовани криминал износила 25.206,68 динара, а да му је утуженом периоду на месту у означеној служби исплаћиван износ који је већи од двоструког номиналног износа плате који је остваривао на пословима у Министарству унутрашњих послова са којих је ступио у службу.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужиоца указује да је становиште другостепеног суда засновано на погрешној примени материјалног права.

Према члану 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“ број 42/2002 ... 32/2013), лица која обављају послове и задатке у државним органима посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, Министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду. Плате лица из става 1. овог члана уређује Влада. На основу овлашћења из наведене законске одредбе Влада Републике Србије је Уредбом о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ број 14/2003 ... 114/2014) уредила плате ових лица тако што је у члану 2. став 1. одређено да се плата лица која обављају послове у наведеним организационим јединицама државних органа обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана првог ове уредбе. По члану 3. став 6. Уредбе, додаци на плату утврђени законом запосленом коме се плата утврђује овом уредбом, обрачунавају се у складу са законом, другим прописима и колективним уговором.

Полазећи од наведеног, запослени, који су пре ступања на рад у Службу били радно ангажовани у МУП-у, имају право на двоструки износ плате коју би остварили на пословима и задацима у том министарству, што значи да се двоструки износ плате обрачунава са свим увећањима плате коју би то лице остварило на ранијем радном месту, односно свако увећање основне плате на ранијем радном месту последично

доводи до увећања двоструког износа основне плате у овим организационим јединицама, уз органичење из наведене законске одредбе (члан 18. став 1.).

Следећи наведени нормативни оквир, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате, коју би остварили на пословима и задацима у том министарству уз органичење из одредбе члана 18. став 1. наведеног Закона. То значи да се двоструки износ плате у смислу наведене законске одредбе обрачунава са свим увећањима плате коју би то лице остварило на ранијем радном месту, односно да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате у овим организационим јединицама.

Сходно томе није правилно становиште другостепеног суда да тужиоцу припада разлика обрачуната на бази двоструке плате из месеца који је претходио преласку у Службу за борбу против организованог криминала, али без узимања у обзир увећања које би касније остварио на том радном месту (без узимања у обзир промене основне плате). Наиме, погрешан је закључак другостепеног суда да као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду треба прихватити само онај износ који је тужиоцу исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, при чему не треба узети у обзир промене у висини основне плате до којих је дошло у спорном периоду обрачуна.

У том смислу, у складу са правилним закључком првостепеног суда, тужиоцу припада право на накнаду штете због неосновано умањене зараде за период од 01.11.2013. године до 01.10.2016. године у износима досуђеним првостепеном пресудом (прихваћеним налазом и мишљењем вештака економско-финансијске струке) са припадајућом законском каматом и доприносима за обавезно социјално осигурање. Зато је Врховни суд преиначио другостепену пресуду у побијаном одбијајућем делу тужбеног захтева и у том делу потврдио првостепену пресуду.

Преиначењем одлуке другостепеног суда и одбијањем жалбе туженог потврђена је првостепена пресуда и у одбијајућем делу одлуке о трошковима првостепеног поступка који су тужиоцу правилно досуђени на основу члана 153, 154. и 163 став 1. до 4. ЗПП, а одбијен захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Имајући у виду изложено на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153. став 1, 154. став 2. и 163. став 2. ЗПП, припадају и опредељени трошкови ревизијског поступка. Висина је одмерена на име тражених трошкова и то: за састав ревизије од 49.500,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС” број 43/2023 од 26.05.2023. године) као и на име судских такси за ревизију 97.500,00 динара и ревизијску одлуку 97.500,00 динара, одмерено према тарифном броју 1. и 2. таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 98/24...106/15).

На основу члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија,
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић